

Den svartvingade gladan blev en oförglömlig upplevelse för alla som mitt i arbetsveckan lyckades slita sig loss.

Foto: Michael Bergman

Invasionen vid Balgö

I två dagar påminde den lilla ön Balgö norr om Varberg i Halland mest om Normandie dagen D. Från småbåtar och en stor boskapspråm hoppade hundratals skådare i land och stornmade upp mot den högsta utsiktspunkten på ön. Efter några minuter var ön belägrad och den svartvingade gladan inhängd och klar.

MEGA-ARTER

När lokalskådarna **Mikael** och **Joakim Karlsson** mitt på dagen den 27 april upptäckte en liten ljus rova vid Sällstorp en dryg mil nordost om Varberg visste de knappast vad de drog igång. Ett massdrag som bara kan mätas med piparsnäppan vid Kråks skjutfält 2001 och hudsonspoven vid Greda vik i fjol.

Telefonkontakt

Utan kikare stod de och tittade på fågeln som de antog var en svartvingad glada. Upphetsade ringde de till **Mikael Nord** på Getteröns Naturcentrum som med blixstens hastighet började köra mot Sällstorp. Hela tiden hade han telefonkontakt med Joakim och Mikael som följde fågeln.

– Efter en stunds bilkörande kom jag fram till Derome som ligger några

kilometer väster om Sällstorp. Då hade den lilla gladan försvunnit bakom skogen i riktning mot nordväst och försvunnit.

– Jag körde efter och vid Nyebro som i sin tur ligger innanför Viskans utlopp i havet (Klosterfjorden) fick jag själv syn på den och kunde bara bekräfta att det verkligen var en svartvingad glada, konstaterar Mikael Nord.

De snabbaste skåningarna är på plats efter bara ett par timmar. Här väntar de på småbåtar som ska ta ut dem till Balgö.

Foto: Richard Ek

– Sedan försvann den åter bakom skogen i riktning mot Våröbacka.

Slutstation Balgö

Efter en stund kunde **Joakim Högström** sikta den vid Klosterfjorden när den sakta drog sig åt sydväst. Nu var drevet igång på allvar. Ett 50-tal skådare spanade så ögonen blödde. Nästa indikation kom från Balgö brygga där två skådande damer såg gladan. **Stefan Lagerblad** och **Lasse Högström** var snabbt på plats. Efter intensivt spanande ut mot Balgö såg Stefan och Lasse plötsligt gladan när den för ett ögonblick lyfte, jagad av kråkor. Sedan gick den ned igen.

Nu var saken klar. Gladan befann sig ute på Balgö.

Snabbt uppvaknande

Under tiden hade hela skådarsverige vaknat. Den sexsiffriga larmkoden

013106 på sökarna och ständiga och heta uppdateringar av Mikael Nord på svararen fick de flesta att hastigt avbryta vardagliga sysslor och ta snabbsemester.

De hetaste inom en 20-milsradie chansade vilt och satte sig i bilen direkt på första larmet utan att veta om fågeln skulle återupptäckas.

Mot sena eftermiddagen/kvällen hade det fixats med småbåtar som körde ut de första till ön. Glädjen visste inga gränser när gladan satt i enbusktoppar och visade upp sig hur fint som helst.

Under kvällen fylldes det på med skådare och båtarna körde ut folk ända till skymningen. Några stockholmare kom ned precis när sista båten gått, men hade sådan tur att de fick se fågeln från land när den för några minuter var uppe och flög. Långt avstånd, men inga problem att se att det var en svartvingad.

Gryningsråd

När fågeln var kvar i skymningen gjorde flera hundra skådare en nattlig resa genom Sverige för att utföra en gryningsråd. En rova kvar i skymningen är lika med rova kvar i gryningen bedömde de flesta. Under småtimmarna samlades bilar på hamnparkeringen och det ordnades ett kösystem så gott det gick.

Jublet visste inga gränser när det visade sig att gladan var kvar i gryningen även dag två.
Foto: Niklas Aronsson

För det mesta satt gladan i en enbusktopt och surade, men då och då gjorde den en uppvisning i luften till skådarnas förtjusning.
Foto: Michael Bergman

De fick gladan som 400:e art

Fredrik Lennartsson, Ronneby
Karl-Erik Sundström, Sorunda
Magnus Wisth, Halmstad
Jonas Hedström, Fritsla
Roger Ahlman, Värnamo
Anders Kronhamn, Göteborg
Stefan Göransson, Karlskoga
Richard Ek, Malmö
Michael Bergman, Sollentuna

Vid 04.45-tiden startade den första fritidsskepparen snurrar och fraktade ut fem skådare. En kvart senare tog han ut nästa fem. Men hur lång tid skulle inte det här ta? Man behövde inte vara en Einstein för att förstå att de sista skådarna som stampade på bryggan skulle vara ute först mitt på dagen.

Det förstod även fritidsbåtägarna som snabbt fann på råd. I hamnområdet låg en boskapspräm som sattes i trafik. Nu kunde 30 skådare i taget

fraktas ut till ön. I ett huj såg det ut som landstigningen vid Normandie.

Jubel i busken

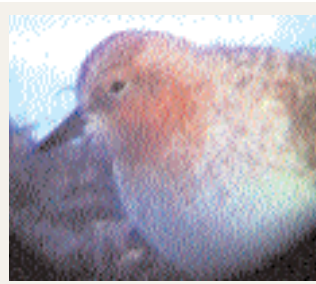
Efter en dryg timme hade närmare 200 skådare fraktats ut till ön. Jublet visste inga gränser när gladan upptäcktes sittande en enbusktopt på 300 meters avstånd. Under hela dagen spädades det på med ett par hundra skådare och när kvällen kom beräknade fritidsbåtägarna att närmare 500 personer hade besökt ön.

För det mesta satt gladan och surade i en enbuske, men några gånger var den uppe och gjorde kortare flygturer.

Dagen efter – den 28 april – var gladan fortfarande kvar och hann kryssas av ytterligare ett antal skådare som inte hunnit komma loss tidigare. Den svartvingade gladan sågs vid 10.30-tiden slå mot en fågel och landa på marken, skymd bland enbuskarna. Därefter sågs den aldrig mer,

Färskallar som färskallar. Båtägarna tog till boskapsprämen – som normalt används för att frakta Balgöns mufflonfår – i bruk för att det skulle gå fortare att landsätta alla skådare.
Foto: Niklas Aronsson

Lars-Gunnar Lundquists videobilder bekräftade vad han misstänkte. Fågeln han upptäckte 21 maj var en klockren rödhalsad snäppa.
Foton: Lars-Gunnar Lundquist

Första vårfyndet av rödhalsad snäppa

Nu har han slagit till igen, **Lars-Gunnar Lundquist**, denne mega-upptäckare. När han som vanligt stod på sydudden på Utlängan fick han den 21 maj vid 13.30-tiden syn på en småsnäppes vadare som sällskapade med en större strandpipare.

– Småsnäppor kan ju vara rätt röda så här års. Men hur röda kan de egentligen vara? undrade jag. Den här påminde ju mer om en rödhalsad snäppa! Karaktärerna stämde bra.

– Jag försökte videofilma fågeln, som gick ganska nära, så gott det gick. Problemet är att jag har ett fast 32-okular så jag var för nära för att få med hela fågeln på bild. Dessutom var det svåra ljusförhållanden. Hade jag backat för att få med hela fågeln hade det bara blivit solflimmer.

– Jag var ensam och hade ingen att ta ett beslut tillsammans med. Skulle jag larva ut den som artbestämning osäker? Nej, jag vågade helt inte. Alla som varit med om samma situation vet vilken apparat som dras igång – även om man kör ut den som osäker.

– Det är riktigt tuffa beslut, poängterar L-G.

– Jag fortsatte att filma och några mindre erfarna skådare som var på ön hann också se fågeln.

– Vid 15.20-tiden lyfte den större strandpiparen och snäppan tog direkt rygg på den. Båda tog snabbt höjd och sträckte åt nordost. Jag

visste direkt att snäppan var borta för gott.

När videobilderna kunde studeras i detalj var det ingen tvekan om saken – en klockren rödhalsad. Till sist kan vi konstatera att även om L-G hade larmat den, var det ingen som hade hunnit ut till ön innan den stack.

Kommentar: Det finns tidigare 10 godkända fynd av rödhalsad snäppa i Sverige, alla sommarfynd. Det första gjordes på Stora Ören på Öland den 2-3 augusti 1985 och det senaste den 17-18 juli 1995 vid Ottenby. 24 procent av klubbens medlemmar har kryssat rödhalsad snäppa.

Isabellastenskvätta i Blekinge

En isabellastenskvätta hittades av **Christer Herremo** vid Torhamns udde den 17 juni.

Fågeln sågs fram till kvällen, men var försvunnen morgonen därpå.

Vitnacke mitt i naturen

Precis när båten skulle lägga till vid bryggan vid ön Gran i norra Hälsingland upptäckte **Anders Wirdheim** en vitnackad svärta i vattnet. Eftersom Anders var på ön för att spela in ett avsnitt av Mitt i Naturen kunde han inte leta efter fågeln under dagen.

På kvällen återfann han emellertid fågeln vid sydudden. Det är fjärde fyndet i Hälsingland och det 62:a för Sverige.

trots eftersök resten av dagen och även dagen därpå.

För de drygt 350 C3-skådare som hann kryssa gladan blev tvådagarsbesöket en oförglömlig upplevelse och kommer att gå till historien som ett av de mest minnesvärda dragen. Drag till öar är alltid något speciellt (minns tygeltärnan) och vem hade någonsin fått se vackra Balgö om det inte var för gladan. Och hur många visste förresten överhuvudtaget att det fanns en ö norr om Varberg?

Kommentar: Svartvingad glada är mycket ovanlig utanför sitt utbredningsområde. Tidigare finns bara ett enda fynd från Nor-

Spänd, nattlig väntan på första båten. Skulle gladan vara kvar? Foto: Michael Bergman

den, nämligen Danmark 1998. Då uppehöll sig en gammal fågel vid Skagen den 29-30 mars.